

ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก

นางสาวนงนุช ยิ้มแย้ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1650-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20197828

SELECTED FACTORS RELATED TO FATHER'S INFANT CARE BEHAVIOR

Miss Natakorn Yimyam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

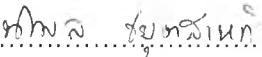
ISBN 974-03-1650-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก
โดย	นางสาว นฤกร ยิ้มแย้ม
สาขาวิชา	จิตวิทยาพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุติสาหกิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

นฏกร ยิ้มแย้ม : ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก.
 (Selected Factors Related to Father's Infant Care Behavior) อ.ที่ปรึกษา : รศ.
 ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ, 110 หน้า.
 ISBN 974-03-1650-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นบิดาที่มีบุตรคนแรกอยู่ในวัยทารกแรกเกิดถึง 6 เดือน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคล แบบสอบถามพฤติกรรมในการดูแลทารกของบิดา และมาตรวัดบทบาททางเพศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพของทารก และบทบาททางเพศของบิดา สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ได้ร้อยละ 6.3

หลักสูตร.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา...2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4278111238 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: FATHER'S BEHAVIOR / INFANT CARE

NATAKORN YIMYAM : SERECTED FACTORS RELATED TO FATHER'S INFANT CARE BEHAVIOR. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PRAPAIPAN POOMWUTTISAN.THESIS COADVISOR : ASSOC.PROF.PANRAPEE SUTTIWAN, Ph. D.110 pp. ISBN 974-03-1650-6.

The purpose of this research was to study the selected factors related to father's infant care behavior . The subjects of this research were 240 fathers with first infant from birth to 6 month in Bangkok and circumference. The research instruments were the Personal Data Questionnaire, the Father's Infant Care Behavior Questionnaire and Sex Role Inventory. The data was analyzed by Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results are as follow ; Infant's health and father's sex role could predict statistically (p < .05) 6.3 percent of father's infant care behavior .

Program....Developmental Psychology.....Student's signature.....*Natakorn.*
Field of study.....Developmental Psychology.....Advisor's signature.....*Prapaipan*
Academic year....2001.....Co-advisor's signature.....*Panrapee*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือและความกรุณาอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆในทุกๆขั้นตอนของการทำวิจัย รวมทั้งให้กำลังใจผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความรู้ทางสถิติ และคำแนะนำต่างๆแก่ผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุตสาหกิจ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ และรองศาสตราจารย์ ฉวี ธรรมสุข ที่ได้สละเวลาในการช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิทที่เปิดโอกาสให้นิสิตเข้าทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคุณแม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ร่วมงานประจำตีพิมพ์วิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ช่วยแบ่งเบาหน้าที่ภาระการทำงาน และปฏิบัติงานเวรเข้าแทนผู้วิจัยมาตลอดสามปี รวมทั้งให้กำลังใจและคำแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดเวลาที่ต้องการ

ขอขอบคุณเพื่อนๆอันเป็นที่รักยิ่งทุกคน อันได้แก่ คุณบารมี ชัยศร (พีบาร์) คุณปรีดา ภรณ์ ทิวากรกฎ (หมวย) คุณตวิลา จำปาวัลย์ (ตาล) และคุณปณตพร พงษ์อนันตโยธิน (เอ็ม) ที่ให้ความช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกันมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือเรื่องอื่นใดก็ตาม

และสุดท้ายขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ที่ให้การศึกษาซึ่งของขวัญที่ล้ำค่าที่สุดในชีวิต ตลอดจนเงินทุนการศึกษา และกำลังใจที่ให้มาตลอดชีวิต

นงุกร ยิ้มแย้ม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	47
คำจำกัดความของการวิจัย.....	47
ขอบเขตของการวิจัย.....	48
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	48

2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง.....	49
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

3. ผลการวิจัย.....

4. การอภิปรายผลการวิจัย.....

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....

รายการอ้างอิง.....	85
--------------------	----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.....	93
ภาคผนวก ข.....	84
ภาคผนวก ค.....	96
ภาคผนวก ง.....	102
ภาคผนวก จ.....	103
ภาคผนวก ฉ.....	104
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	110

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดความเป็นชายและมาตรวัดความเป็นหญิงของกรรณกา เฉลิมกุล (2535).....	57
2. แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดความเป็นชายและมาตรวัดความเป็นหญิงของฉันทจิตต์ จริยจรรยาโรจน์ (2541).....	58
3. แสดงค่ามัธยฐานของคะแนนบทบาททางเพศที่แสดงลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงของฉันทจิตต์ จริยจรรยาโรจน์ (2541).....	59
4. แสดงค่ามัธยฐานของคะแนนบทบาททางเพศที่แสดงลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงของบิดา.....	60
5. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านตัวบิดา.....	63
6. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านทารก.....	65
7. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม.....	66
8. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก.....	67
9. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกด้านร่างกายจำแนกเป็นรายข้อ.....	68
10. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกด้านจิตใจและอารมณ์จำแนกเป็นรายข้อ.....	69
11. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกด้านจำแนกเป็นรายข้อ.....	70
12. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารกด้านการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับบุตรจำแนกเป็นรายข้อ.....	71
13. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยแสดงในรูปเมตริสหสัมพันธ์.....	73
14. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(R) ระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2_{change}) ในการทำนายพฤติกรรมของบิดาในการดูแลทารก.....	74
15. แสดงรายละเอียดของการส่งแบบสอบถาม.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ญ

ตาราง

หน้า

16. แสดงการวัดความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม.....	102
17. แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกเข้าทำการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
18. แสดงกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกออก.....	103

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1.แสดงการแปลผลคะแนนบทบาททางเพศโดยเทคนิคการแบ่งกลุ่มจากค่ามัธยฐาน...59